

การศึกษาครั้งนี้จึงมีข้อเสนอแนะ คือ 1) รัฐบาลควรมีการกำหนดให้มีหน่วยงานควบคุมมาตรฐานการบริการ โรงแรมและสปาฮาลาล 2) มีการรวบรวมข้อมูลธุรกิจท่องเที่ยวฮาลาลของประเทศไทยเพื่อแนะนำสถานที่ เส้นทางการเดินทางที่เป็นภาษาอังกฤษและ ภาษาอาราบิก 3) ควรมีการใช้ภาษาอังกฤษ และ ภาษาอาราบิกในสถานประกอบการ 4) มีสัญลักษณ์ที่สื่อให้เห็นถึงการได้รับการรับรองของธุรกิจท่องเที่ยวฮาลาล เช่น โรงแรมฮาลาล และ สปาฮาลาล และ 5) สถานประกอบการควรจัดบริการอุปกรณ์เพิ่มเติมให้กับนักท่องเที่ยวมุสลิม เพื่อใช้ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เช่น จัดเตรียมชุดละหมาด หมวก ผ้ารองละหมาด ห้องละหมาด ห้องอาหารส่วนตัว และ สระว่ายน้ำสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิม เป็นต้น

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทยสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิม มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาล 2) เพื่อประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฮาลาลและจัดลำดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฮาลาล 3) เพื่อศึกษาลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน 4) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันดามัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของแหล่งท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามัน / ผู้นำชุมชนแหล่งท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ เจ้าหน้าที่สำนักงานอิสลามประจำจังหวัดของฝั่งทะเลอันดามัน นักท่องเที่ยวชาวมุสลิมจากประเทศกลุ่มประเทศมุสลิม จำนวน 60 คน และเจ้าหน้าที่สำนักงานอิสลามแห่งประเทศไทย และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน การสังเกต และการสนทนากลุ่มย่อย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาลผลการวิจัยพบว่า สภาพองค์ประกอบของการท่องเที่ยวฮาลาลประกอบด้วย สิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว การคมนาคมและขนส่ง สิ่งอำนวยความสะดวกความปลอดภัย การมีส่วนร่วมของชุมชน และการบริการ

2. การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฮาลาลและจัดลำดับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวฮาลาล ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวอ่าวนางมีศักยภาพอันดับหนึ่ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมาคือ เกาะพีพี และหาดป่าตอง มีศักยภาพอันดับสอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.25$) และแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพน้อยที่สุดคือ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ($\bar{X} = 3.65$)

3. ลักษณะการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเล

อันค้ำประกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมมีความสนใจที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหาดทราย และเกาะต่าง ๆ สำหรับกิจกรรมที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวของกลุ่มนี้ คือ การดำน้ำดูปะการัง 2) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amentity)ควรมีการจัดสถานที่สำหรับละหมาดสำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เป็นผู้หญิงมีความจำเป็นมากกว่านักท่องเที่ยวที่เป็นผู้ชาย3) การคมนาคมและขนส่ง (Transportation)นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิมต้องการให้ภาครัฐจัดให้มีบริการรถโดยสารที่สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวกและราคาที่เป็นธรรม4) ความปลอดภัย (Safety) นักท่องเที่ยวมุสลิมต้องการให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณชายหาดในเวลากลางคือเพื่อที่จะได้นำภรรยาและบุตรสาวเดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณชายหาดในเวลากลางคืน5) การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Participation)ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวน้อยมาก เพราะกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมทางน้ำ 6) การบริการ (Service) ควรมีบริการร้านอาหารฮาลาลบริเวณแหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น ร้านอาหารควรแสดงสัญลักษณ์ของฮาลาล

4. แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศมุสลิมของฝั่งทะเลอันค้ำประกัน ผลการวิจัยพบว่า ควรอนุรักษ์ไว้ซึ่งทรัพยากรตามแหล่งท่องเที่ยว ให้มีความสวยงาม และเป็นไปตามธรรมชาติ มีการจัดกิจกรรมที่ไม่ขัดต่อหลักของศาสนาอิสลามมีการจัดสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยว มีป้ายบอกเส้นทางเพื่อเดินทางไปมัสยิดเป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาอาราบิก มีการจัดห้องน้ำโดยให้แยกชาย/หญิง ภายในห้องน้ำมีสายชำระล้าง และมีความสะอาดมีบริการร้านอาหารฮาลาลบริเวณสถานท่องเที่ยวมีป้ายบอกเส้นทางเพื่อเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวให้เห็นตลอดเส้นทาง การท่องเที่ยว และป้ายบอกทิศทางควรมีภาษาอังกฤษ มีมาตรการรักษาความปลอดภัยตามสถานที่ท่องเที่ยว ในเวลากลางคืน มักคุเทศก์และพนักงานให้บริการต้องมีวินัยและเคารพกฎตามหลักศาสนาอิสลามในการให้บริการพนักงานขับเรือควรขับเรือด้วยความระมัดระวัง มีอุปกรณ์ช่วยเหลือที่มีจำนวนเพียงพอกับนักท่องเที่ยว บริเวณท่าอากาศยาน หรือสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ๆ ควรมีป้ายแสดงข้อความเกี่ยวกับการยินดีต้อนรับ เป็นภาษาอาราบิก เพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศมุสลิม

Abstract

Project Code : RDG550016

Project Title : A Model of Halal Tourism Business Management in Andaman Gulf in Thailand for Muslim Tourist

Investigators : Jirapa Chalatharawa   Surasit Rawangwong
 Noug Yao Intasarow   Krittika Jinachan
 Chanwit Chanin   Anuwat Suwanlaong

Project Duration : May 1, 2012 – April 30, 2013

The purposes of the research were: 1) to examine Halal tourism business management and planning; 2) to develop a model of Halal tourism business management; and 3) to utilize and try out the model of Halal Tourism Business Management. This participatory action research (PAR) was conducted in four Andaman Sea provinces of Thailand, namely Krabi, Phang-nga, Phuket and Satun. The population groups included tour guides, Halal tourism entrepreneurs, officers of the provincial offices of the Islamic Council in the Andaman Sea coast, Muslim tourists from Muslim countries and representatives from The Halal Standard Institute of Thailand.

The research findings yielded that a model of Halal tourism business management encompasses the following categories. **Halal Restaurant Business** consists of 11 elements, namely sites, raw materials/products, process, staff, culinary utensils/equipment, solid waste disposal, safety, services, social responsibility, environmental management and community relations (according to the Halal Food Service Standard of The Central Islamic Council of Thailand). **Halal Hotel Business** consists of 8 elements, namely sites, staff, solid waste disposal, safety, services, social responsibility, environmental management and community relations. **Halal Spa Business** consists of 9 elements, namely sites, raw materials/products, staff, solid waste disposal, safety, services, social responsibility, environmental management and community relations.

Some recommendations from the research findings were as follows. (1) The government should establish an organization responsible for setting and monitoring the service standard of Halal hotels and spas. (2) A Halal guide to Thailand should be published to provide the information of Halal tourism business in Thailand in terms of locations and travelling routes in English and Arabic. (3) The English and Arabic language should be used in business places. (4) The Certified Halal Tourism Business Sign should be placed and shown publicly such as Halal Hotel and Halal Spa. (5) The business places should supply additional gears and places for Muslim tourists to perform religious rite such as prayer outfits, prayer caps, prayer mats, prayer rooms, private dining room and separate swimming pools for Muslim tourists, etc.